

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Δ/νσις: Ιωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 1752

Αριθ.

Αθήνησι τῆ 22^α Ἀπριλίου 2020

Διεκπ. 787

Πρός
τόν Ἐξοχώτατο
Κύριο Κυριάκο Μητσοτάκη
Πρωθυπουργό τῆς Ἑλλάδος
Ἐνταῦθα

Ἐξοχώτατε κύριε Πρωθυπουργέ,

Χριστοσ Ἀνεστη!

Ἐπιθυμοῦμε κατ' ἀρχάς νά Σᾶς ἐκφράσουμε τίς θερμότερες συγχαρητήριες εὐχές μας γιά τήν ἀγία Ἑορτή τοῦ Πάσχα καί τήν πανθομολογούμενη ἐπιτυχία τῆς ἐντίμου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως στήν ἀντιμετώπιση τῆς πανδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ Covid-19, καθώς καί κάθε οἰκογενειακή καί προσωπική εὐτυχία καί, βεβαίως, ἐπιτυχία στό ἐν γένει εὐθυνοφόρο ἔργο Σας πρός ὄφελος ὅλου τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Συνοδικῆ Ἐντολῆ καί Ἐξουσιοδοτήσῃ ἀπευθυνόμεθα πρός Ἐσᾶς, προκειμένου νά Σᾶς καταστήσουμε κοινόν τῶν αἰτημάτων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς πρός τήν διαχείριση τοῦ σχεδίου τῆς Πολιτείας γιά τήν σταδιακή ἔξοδο ἀπό τά μέτρα ἀπαγορεύσεως τῆς κυκλοφορίας καί τῶν συναθροίσεων λόγω τῆς πανδημίας τοῦ Covid-19 καί τήν σταδιακή ἐπιστροφή στήν ἐν γένει κανονικότητα, ἡ ὁποία

ἀφορᾶ καί στούς Ἱερούς Ναούς καί στίς Ἱερές Μονές τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὅπως γνωρίζετε, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπό τήν ἀρχή τῆς ὑγειονομικῆς κρίσεως (28.2.2020) τήρησε ὑπεύθυνη θέση, προτρέποντας μέσω ἀνακοινώσεων καί Ἐγκυκλίων Της τόν ἱερό Κλήρο καί τόν φιλόχριστο Λαό, νά τηρήσουν τούς κανόνες ὑγιεινῆς καί νά παραμείνουν κατ' οἶκον, ὥστε νά μή θέσουν τόν ἑαυτό τους, ἀλλά καί τούς συνανθρώπους τους σέ ὅποιονδήποτε κίνδυνο, δηλώνοντας προεξαγγελτικῶς, στήν ἀπό 16^{ης} Μαρτίου 2020 Ἀπόφασή Της, ὅτι θά υἱοθετήσῃ ὅλα τά περαιτέρω μέτρα τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, τά ὅποια καί αὐθήμερόν ἀκολούθησαν.

Ἀντιλαμβάνεσθε καί Ἑσεῖς, ὡς πιστός χριστιανός, ὅτι ἡ συμμόρφωση μέ τήν Ἀπόφαση τῆς Ἱεράς Συνόδου καί μέ τίς μεταγενέστερες αὐστηρότερες Ἀποφάσεις τῆς Πολιτείας, ὑπῆρξε ἐξαιρετικά ἐπώδυνη τόσο γιά τούς Ἀρχιερεῖς καί Ἱερεῖς, ὅσο καί γιά τόν πιστό καί φιλόχριστο Λαό. Ὑποδείχθηκε ὁμως ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο μέ Ἐγκυκλίους Της καί τηρήθηκε ἀπό τό χριστιανικό καθῆκον τῆς ἀγάπης πρὸς τόν συνάνθρωπο. Σημαντικό μέρος τοῦ ἱεροῦ Κλήρου διαμαρτυρήθηκε πρὸς τούς Ἐπισκόπους, διότι κατά τίς πρῶτες δύο φάσεις τῶν μέτρων ἀπαγορευόταν ἀπολύτως ἡ Θεία Λατρεία, ἀκόμα καί χωρίς τήν παρουσία ποιμνίου, ἐνῶ καί μετά τήν χορηγηθεῖσα ἄδεια τελέσεως ἱεροπραξιῶν, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, οὐκ ὀλίγες φορές οἱ Κληρικοί βρεθήκαμε σέ δύσκολη θέση σέ σχέση μέ τό ποίμνιό μας. Ὁ δέ Λαός πολλάκις ἐξέφρασε τήν δυσαρέσκειά του, πιστεύοντας ὅτι ἀδικεῖται μέ αὐτή τήν ἔλλειψη δυνατότητος συμμετοχῆς του στίς ἱερές Ἀκολουθίες, ἰδίως τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος. Ἀσφαλῶς, ὅλοι οἱ Ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πέραν τοῦ ὅτι γίναμε πολλές φορές ἀποδέκτες παραπόνων καί προσβολῶν, ἐλεγχθήκαμε καί ἀπό τήν συνείδησή μας, σηκώσαμε «σταυρό» δυσβάστακτο, τόν ὅποιον, μόνο ἡ βεβαιότητα τῆς πίστεως πρὸς τόν νικητή κάθε κακοῦ, Σταυρωθέντα καί Ἀναστάντα Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, μᾶς βοήθησε νά ὑπομείνουμε καί νά ἀνθέξουμε. Φθάσαμε, μάλιστα, στό σημεῖο, νά διασυρθοῦμε δημοσίως, ὅταν κάποιος ἀπό τούς «ἀσθενεῖς τῆ πίστει» χριστιανούς μας, δίχως νά

διαθέτουν τήν ένδεικνυόμενη ύπομονή καί ψυχραιμία, άσκοῦσαν δριμεΐα κριτική στά Μέσα Κοινωνικῆς Δικτυώσεως, αλλά καί απέστειλαν καθημερινῶς πρός τίς Ίερές Μητροπόλεις καί τήν Ίερά Σύνοδο σωρεία ὑβριστικῶν καί άπειλητικῶν μηνυμάτων καί έπιστολῶν. Τελευταῖο δέ περιστατικό ἦταν εκείνο, τό όποιο μόλις χθές (21.4.2020) άποκαλύφθηκε, ότι κάποιος ἤ κάποιοι, παρασυρθέντες προφανῶς άπό θρησκευτικό φανατισμό, προέβησαν σέ πράξη έκφοβιστική, ἴσως καί «τιμωρητική» έναντίον τῆς Ίεράς Συνόδου, κατά τό ξημέρωμα τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς 17^{ης} Απριλίου τ.έ., έπιχειρῶντας έμπρησμό ἤ έκρηξη στό Συνοδικό Μέγαρο τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος, μέ άμεσο κίνδυνο άπωλείας άνθρωπίνων ζωῶν, τῶν άδελφῶν δηλαδή τῆς Ίεράς Μονῆς Ασωμάτων Πετράκη, άπό τόν όποιον μᾶς διεφύλαξε ἡ Χάρις καί ἡ φιλανθρωπία τοῦ μεγάλου Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν.

Τό ἴδιο διάστημα ἡ Έκκλησία ὑπέμεινε ένορχηστρωμένες έπιθέσεις Μέσων Ένημερώσεως, άκόμη καί Κοινοβουλευτικῶν Κομμάτων, οί όποιοι διαρκῶς κατηγοροῦσαν τήν Ίερά Σύνοδο καί γενικώτερα τούς φορεῖς τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος, γιά κοινωνική άναλγησία καί περίπου ὡς τούς κυρίως ὑπεύθυνους γιά τήν διασπορά τοῦ ιοῦ, ένῶ ἔφθασαν στό σημείο νά μέμφονται ὡς «άνθυγιεινό» τό Μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί νά ζητοῦν τήν κρατική άπαγόρευσή του, μή σεβόμενοι τήν Πίστη καί τήν ζωή τῆς Έκκλησίας, αλλά καί τήν θρησκευτική έλευθερία, τήν όποία κάθε εὐνομούμενη καί δημοκρατική Πολιτεία έγγυᾶται.

Όλα τά παραπάνω, παρακαλοῦμε θερμῶς, κύριε Πρωθυπουργέ, νά τά συνεξετάσετε μαζί μέ τά έπιστημονικά δεδομένα, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τήν ἔναγχο άγωνία τῆς Ίεράς Συνόδου τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος, τήν όποία μέ έμπιστοσύνη Σᾶς καταθέτουμε· ακολουθῶς δέ νά προβεῖτε στήν λήψη τῶν άποφάσεων, οί όποίες άφοροῦν στήν σταδιακή ἄρση τῶν άπαγορεύσεων.

Κατόπιν τούτων καί μέχρι τῆς πλήρους άποκαταστάσεως τῆς κανονικότητος, παρακαλοῦμε νά έπιτραπεῖ ὑπό ὄρους ἡ προσέλευση πιστῶν στούς Ίερούς Ναούς καί τίς Ίερές Μονές

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τόσο γιά προσκύνημα, ὅσο καί γιά συμμετοχή στίς Ἱερές Ἀκολουθίες καί τά Ἱερά Μυστήρια (Θεία Λειτουργία, Γάμος, Βάπτισμα κ.λπ.) μέ τίς ἐξῆς προϋποθέσεις ἢ καί ἄλλες, τίς ὁποῖες πιθανόν νά εἰσηγηθεῖ ἡ Ἐθνική Ἐπιτροπή Προστασίας Δημόσιας Ὑγείας ἔναντι τοῦ κορωνοϊοῦ Covid-19:

1. Οἱ Ἱεροί Ναοί καί οἱ Ἱερές Μονές νά διασφαλίζουν ὅτι ἡ προσέλευση καί παραμονή τῶν πιστῶν θά γίνεται, τηρῶντας τήν ἀναλογία τοῦ ἑνός ἀτόμου ἀνά 15 τ.μ. καί μέ ἐλάχιστη ἀπόσταση τά δύο (2) μέτρα μεταξύ τους.

2. Τυχόν περισσότεροι ἀπό ὅσους ἐπιτρέπεται νά εἰσέλθουν ἐντός τῶν Ἱερῶν Ναῶν πιστοί νά παραμένουν στόν προαύλιο χῶρο αὐτῶν προσευχόμενοι καί στήν προβλεπόμενη μεταξύ τους ἀπόσταση, ἀφοῦ θά ἔχουν ἀνοιχθεῖ τά ἐξωτερικά μεγάφωνα κατά τίς ὥρες καί στό ἐπίπεδο ἐκπομπῆς θορύβου, πού ἐπιτρέπονται ἀπό τήν κείμενη νομοθεσία.

3. Οἱ Ἱεροί Ναοί καί οἱ Ἱερές Μονές νά διασφαλίζουν ὅτι δέν θά παρατηροῦνται φαινόμενα συνωστισμοῦ τῶν πιστῶν.

4. Στίς εἰσόδους τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί τῶν Ἱερῶν Μονῶν νά ὑπάρχει συσκευή μέ ἀπολυμαντικό/ἀντισηπτικό ἢ ἰσοδύναμης δράσεως προϊόν, πρὸς ἐλεύθερη χρήση ἀπό τοὺς πιστούς.

5. Τά Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί τά Ἡγουμενοσυμβούλια τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ὡς ἀρμόδια ὄργανα διοικήσεως αὐτῶν, νά φροντίζουν ἐπιμελῶς γιά ὅλα τά παραπάνω, ἐπί πλέον δέ νά ἔχουν τήν εὐθύνη ὥστε οἱ χῶροι τοὺς νά ἀερίζονται μέ τεχνικά ἢ φυσικά μέσα καί σέ τακτά χρονικά διαστήματα καί νά ἀπολυμαίνονται τακτικά τά σημεία προσβάσεως τῶν πιστῶν.

Πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, οἱ ὁποῖες προβλήθηκαν δυσανάλογα ἀπό μερίδα τῶν Μ.Μ.Ε., παραμένει γεγονός ὅτι ἡ συμμόρφωση τῶν 8.500 Ἱερῶν Ναῶν καί Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῶν Κληρικῶν μας καί τοῦ πιστοῦ Λαοῦ πρὸς τά αὐστηρά κυβερνητικά μέτρα ὑπῆρξε πρὸς ὥρας ὑποδειγματική καί αὐτή ἡ ὁμόθυμη στάση ὑπευθυνότητος τοῦ ὀρθοδόξου ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ πιστοῦ Λαοῦ παρέχει τά ἐχέγγυα τηρήσεως τῶν ἀνωτέρω προτεινόμενων περιορισμῶν.

Ἐξοχώτατε Κύριε Πρωθυπουργέ,
 Γνωρίζοντας τόν σεβασμό καί τήν εὐαισθησία Σας γιά τά θέματα τῆς Ἐκκλησίας μας καί βέβαιον γιά τήν εὐμενῆ ἐξέταση τῶν κατά τά ἀνωτέρω αἰτημάτων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εὐχόμεσθε νά ἔχετε τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ στά ἀγαθά Σας ἔργα καί διατελοῦμε μετά πολλῶν ἀναστασίμων εὐχῶν καί ἐξαιρέτου τιμῆς.

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
 † Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Ἀκριβές Ἀντίγραφον
 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Κοινοποιήσεις:

1. Ἀξιότιμη κ. Νίκη Κεραμέως
 Ὑπουργό Παιδείας καί Θρησκευμάτων
2. Ἀξιότιμο κ. Βασίλειο Κικίλια
 Ὑπουργό Ὑγείας
3. Ἀξιότιμο κ. Νικόλαο Χαρδαλιᾶ
 Ὑφυπουργό Πολιτικῆς Προστασίας καί Διαχείρισης Κρίσεων
4. Ἀξιότιμο κ. Γεώργιο Καλαντζῆ
 Γενικό Γραμματέα Θρησκευμάτων
5. Ἀξιότιμο κ. Παναγιώτη Πρεζεράκο
 Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Ὑγείας τοῦ Ὑπουργείου Ὑγείας,
 Πρόεδρο Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Δημόσιας Ὑγείας
 ἔναντι τοῦ κορωνοϊοῦ Covid-19

6. Αξιότιμο κ. Σωτήριο Τσιόδρα
Καθηγητή Ιατρικής Σχολής του Έθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών, μέλος της Έθνικής Έπιτροπής
Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού Covid-19